

Oxf. 901 (497.12)

Izvleček:

Iztok WINKLER:

POSEBNI DRUŽBENI INTERES ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V SLOVENIJI

Družbi je še posebno veliko do tega, da se gozdovi in njihove splošno koristne funkcije ohranjajo in gojijo, zato določa pogoje in način, kako je treba opravljati nekatere dejavnosti v gozdarstvu. Ta zavzetost družbe se uresničuje z najrazličnejšimi oblikami, med katerimi so najpomembnejše samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo. Določeni so tudi trajni viri za zagotavljanje sredstev, potrebnih za uresničevanje nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena.

Synopsis:

Iztok WINKLER:

SPECIAL SOCIAL INTEREST IN FOREST MANAGEMENT IN SLOVENIA

Special social interest in preservation and silviculture, and their generally beneficial functions, is put into effect by determining the conditions and the manner of carrying out certain activities in forestry. It is exercised in different forms, among which the most important are self-managing communities of interest for forestry. The permanent sources that guarantee funds for exercising the tasks in activities of special social interest have also been determined.

*prof. dr. Iztok WINKLER, redni profesor
Biotehniška fakulteta, VTOZD za gozdarstvo,
Ljubljana, Večna pot 83, YU*

1. UVOD

Gozdarstvo je gospodarska panoga, ki mora stalno in zadostno oskrbovati porabnike z gozdnimi proizvodi in hkrati ohranjati in krepiti splošno koristne funkcije gozdov.

V gozdarstvu se torej prepletajo tipične *gospodarske naloge* (funkcije) z dejavnostjo, ki ima hkrati tudi *splošen družbeni pomen*.

Sočasnost in soodvisnost gospodarskih in splošno koristnih funkcij gozdov sodi med temeljne značilnosti gospodarjenja z gozdovi. Vendar pa smo v preteklosti bolj poudarjali gospodarske funkcije, zanemarjali pa včasih splošno koristne. Zakon je sicer ves čas nalagal gospodarskim organizacijam, da v gozdovih, s katerimi gospodarijo, trajno ohranjajo in krepijo gospodarske in splošno koristne funkcije; vendar pa družba ni vedno dovolj organizirano in učinkovito vplivala na gospodarjenje z gozdovi.

2. OPREDELITEV DEJAVNOSTI POSEBNEGA DRUŽBENEGA POMENA V GOZDARSTVU

Z zakonom o gozdovih leta 1974 (13) je bilo prvič določeno, da so dejavnosti, s katerimi se zagotavlja ohranitev in gojitev gozdov in krepitev njihovih splošno koristnih funkcij, *dejavnosti posebnega družbenega pomena*. To so bili: varstvo, gojenje (nega, obnova, melioracije, pogozdovanje, semenarstvo, drevesničarstvo in odkazovanje gozdnega drevja) in urejanje gozdov.

Zakon je proglasil za dejavnosti posebnega družbenega pomena tiste, od katerih so neposredno odvisni zagotavljanje trajnosti gozdov in donosov ter ohranitev in krepitev splošno koristnih funkcij gozdov.

Družba pa se posebno zavzema še za eno izmed drugih gozdarskih dejavnosti, in sicer za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami. Gradnja gozdnih cest je sama po sebi nedvomno gospodarska dejavnost, prednostno merilo pri gradnji gozdnih cest je gospodarski pomen; ta naj omogoči cenejše in gospodarnejše izkoriščanje gozdov pa tudi gojenje in varstvo gozdov. Pri projektiranju in graditvi gozdnih cest pa je treba poleg drugega upoštevati tudi obstoj in razvoj višinskih kmetij ter turistične in rekreacijske potrebe, zlasti razvoj kmečkega turizma v višinskih predelih. Gozdna cesta ima torej poleg ozko gozdarskega tudi širši pomen. Gradnja gozdne ceste je tudi eden izmed zelo pomembnih in občutljivih posegov v gozdni prostor, zato morajo gozdno cestno omrežje skrbno načrtovati ne samo gozdarji, ampak tudi širša družba. Gastota gozdnega cestnega omrežja v Sloveniji ni najboljše, predvsem pa je zelo neenakomerna po posameznih gozdnogospodarskih območjih. To terja v prihodnosti skladnejši program izgradnje gozdnih cest v vsej Sloveniji, širši vpliv na njihovo smotno in usklajeno graditev in trajno sistemsko zagotavljanje materialnih sredstev za graditev gozdnih cest. Vse to so zadostni razlogi, da je z novim zakonom o gozdovih (15) tudi odpiranje gozdov z gozdnimi cestami (tj. projektiranje in financiranje graditve gozdnih cest) uvrščeno med dejavnosti posebnega družbenega pomena.

3. KAKO SE URESNIČUJE POSEBEN DRUŽBENI INTERES

Ustava SR Slovenije (11) predvideva, da se z zakonom in odlokom skupščine družbenopolitičnih skupnosti, ki temelji na zakonu, lahko določi, da so posebnega družbenega pomena določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti. Dopušča pa možnost, da se, če to zahteva poseben družbeni interes, uredi način uresničevanja tega interesa tudi v poslovanju organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, kadar je to poslovanje nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju.

Poseben družbeni interes pri opravljanju teh dejavnosti ali zadev se v skladu z njihovo naravo in posebnostim zagotavlja s tem, da se lahko:

- določijo pogoji in način opravljanja takih dejavnosti ali zadev;
- zagotovi soodločanje uporabnikov, ustanoviteljev, organov družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v določenih zadevah;
- z drugimi oblikami družbenega vpliva.

3.1. Pogoji in način opravljanja posameznih gozdarskih dejavnosti

Z zakonom o gozdovih in drugimi predpisi so določeni pogoji in način opravljanja posameznih gozdarskih dejavnosti.

3.1.1 Lastninska pravica do gozdov je omejena

Kmetje imajo lahko največ 45 ha skupne površine kmetijskih zemljišč in gozdov, nekmetje pa največ 0,5 ha gozda (14).

Določilo, koliko hektarov gozdov se (največ) sme imeti (zemljiški maksimum za gozdovje), je bil po vojni nujen družbenopolitični in ekonomski ukrep, ki je v sklopu agrarne politike onemogočil uveljavljanje kapitalističnih teženj v zasebnem sektorju gozdarstva in hkrati pripomogel h krepitvi družbenega sektorja gozdarstva. Na sedanji stopnji podružbljanja gozdne proizvodnje ta ukrep ni več tako pomemben, niti ni „bistveno socialistično načelo, temveč samo zgodovinsko pogojeno sredstvo, da se zbudijo socialistični procesi“. Brez zemljiškega maksimuma bi bil razvoj otežen in lahko bi se ustvarjale iluzije, da se gospodarjenje z gozdovi lahko razvija na sicer večjih, vendar osamelih zasebnih posestvih. Cilj naše gozdarske politike pa ni izoliran zasebni gozd. Zato tudi rešitve za razvoj gospodarjenja z zasebnimi gozdovi ne moremo iskati v spreminjanju velikosti zasebne gozdne posesti, temveč v njenem povezovanju in podružbljanju zasebne gozdne proizvodnje.

V ta sklop sodijo tudi ukrepi za preprečevanje nadaljnjega drobljenja zasebne gozdne posesti. Drobljenje zasebne gozdne posesti je sicer preprečeno vsaj pri dedovanju, vendar pa je drobitev še vedno velika zaradi prometa z gozdnimi zemljišči. Zato je pomembno določilo novega zakona o gozdovih, ki prepoveduje delitev gozdne parcele kot katastrske enote, razen za arondacijo, komasacijo, razlastitev ali prisilni prenos gozda ali za pogodbeni prevzem gozda v družbeno lastnino ali za razdružitvev gozdne parcele, katere del je družbena lastnina.

3.1.2 Gospodarjenje z družbenimi in zasebnimi gozdovi je skupno

Tudi zasebni gozdovi morajo, kljub zasebnemu lastništvu, enako kot družbeni, rabiti širšim družbenim interesom, in jih zato ni mogoče odtegovati skrbi za načrtovano gospodarjenje z njimi.

Interesi družbe in lastnikov gozdov pa si često nasprotujejo. Lastniki si prizadevajo dobiti iz svojih gozdov čimvišji dohodek, pri tem pa jim ni neposredno do tega, da bi kaj vlagali v gozdove. Da bi svoje cilje dosegli, zahtevajo bolj ali manj neomejene pravice do razpolaganja s svojimi gozdovi.

Družbeni interes pa je mnogo širši. Poleg tega, da bi zagotovila čimvečjo proizvodnjo, si družba prizadeva s svojimi ukrepi zagotoviti tudi trajnost proizvodnje in zavarovati vse posredne koristi gozdov. Zato z ustreznimi ukrepi omejuje lastnika pri razpolaganju z njegovimi gozdovi in usmerja gospodarjenje tako, da so v celoti zagotovljeni družbeni in čimbolj upoštevani tudi lastnikovi interesi.

Skupno gospodarjenje uresničujemo na gozdnogospodarskih območjih v območni gozdnogospodarski delovni organizaciji, zlasti po skupnih gozdnogospodarskih načrtih za vse gozdove, tako da enotno zagotavljamo in usmerjamo sredstva za biološka vlaganja v gozdove, s skupno prodajo gozdnih lesnih sortimentov, z enotnim programiranjem odpiranja gozdov z gozdnimi cestami in s skupnim opravljanjem nekaterih drugih strokovnih del (podrobneje WINKLER 10).

3.1.3 Temeljna organizacija združenega dela oziroma temeljna organizacija kooperantov se ne moreta izločiti iz sestave območne gozdnogospodarske delovne organizacije, razen če se spremeni gozdnogospodarsko območje.

3.1.4 Podlaga za gospodarjenje z gozdovi so gozdnogospodarski načrti enot in območij, ki morajo biti sestavljeni za vse gozdove, razen za gozdove s posebnim namenom. Gozdnogospodarski načrti so obvezni za gozdnogospodarske organizacije.

3.1.5 V gozdarskih temeljnih organizacijah združenega dela se zaradi različnih naravnih in proizvodnih razmer ter stanja gozdov v posameznem gozdnogospodarskem območju in med njimi posebej ugotavlja del dohodka, ki je rezultat dela v izjemnih naravnih razmerah, izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti za pridobivanje dohodka. Ta del dohodka se sme uporabiti za skladnejši razvoj vseh temeljnih organizacij združenega dela na podlagi vlaganj v družbene gozdove v posameznem gozdnogospodarskem območju, za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami in za nakup gozdov.

Gozdni proizvod je rezultat skupnega dela delavcev v gozdnogospodarskem območju. Delavci temeljnih organizacij združenega dela v sestavi območne gozdnogospodarske delovne organizacije pridobivajo dohodek kot delež pri skupnem prihodu, ustvarjenem s prodajo gozdnih lesnih sortimentov ali storitev, ki so rezultat skupnega dela.

3.1.6 Zakon določa pravice in dolžnosti zasebnih lastnikov gozdov.

Zakon določa, da ima lastnik gozda pravico do lesa za neposredno uporabo v svojem gospodinjstvu in za potrebe domače lesne obrti, do dela prodajne cene za gozdne lesne sortimente, posekane v njegovem gozdu, do sodelovanja pri odkazovanju drevja za posek in drugih gozdnogospodarskih delih ter pri oblikovanju gozdnogospodarskih načrtov, do prednosti pri opravljanju gozdnogospodarskih del v svojem gozdu. Lastnik ima pravico paši živino v svojem gozdu, grabiti steljo in mah ter izkoriščati druge gozdne proizvode, ter biti primerno obveščen o poslovanju gozdnogospodarske delovne organizacije in temeljne organizacije kooperantov.

Lastnik gozda mora uresničiti z gozdnogospodarskim načrtom in letnim planom določene naloge v svojem gozdu (etat, gojitvena dela). Če tega ne napravi sam ali ne prepusti tega z dogovorom v uresničevanje gozdnogospodarski organizaciji, mora to delo opraviti temeljna organizacija kooperantov.

3.1.7 Zakon podrobneje določa nekatere naloge in obveznosti pri gojenju, izkoriščanju in varstvu gozdov ter pri graditvi in vzdrževanju gozdnih prometnic. Z njimi so zavarovani zlasti trajnost gozdov in uresničevanje splošno koristnih funkcij gozdov.

3.2 Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo

Zaradi posebnega družbenega interesa za smotrno izkoriščanje gozdov ter ohranitev in gojitev gozdov ne glede na lastništvo in gospodarsko zmogljivost gozdov so ustanovljene samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo SR Slovenije in po posameznih gozdno-gospodarskih območjih.

Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo so gospodarske interesne skupnosti na področju, kjer očitno ni mogoče reševati notranjih odnosov samo prek trga in tržne menjave, ampak gre nujno za povezovanje interesov posameznih delov združenega dela v širše skupne interese.

S samoupravnimi interesnimi skupnostmi za gozdarstvo želimo tudi podružbiti nekatere funkcije države ali, natančneje, demokratizirati nekatere funkcije, ki so bile doslej v pristojnosti države tako, da smo jih prenesli v sistem socialističnega samoupravljanja, vendar ne tako, da bi se sprevrgle v delne interese, temveč da bi jih še naprej uresničevali v širši skupnosti, ki povezuje in združuje vse družbene interese v gozdarstvu.

Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo so bile ustanovljene leta 1975, samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo SR Slovenije 20. maja 1975.

Člani samoupravnih interesnih skupnosti za gozdarstvo so:

- delavci in združeni kmetje-lastniki gozdov, organizirani v gozdnogospodarskih organizacijah
- delavci, organizirani v organizacijah združenega dela s področja primarne mehanične, kemične in druge predelave gozdnih lesnih sortimentov ter v organizacijah združenega dela, ki gozdne lesne sortimente neposredno uporabljajo v zvezi s svojo dejavnostjo in v organizacijah združenega dela s področja prometa z gozdnimi lesnimi sortimenti;
- delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v krajevnih skupnostih in drugih zainteresiranih samoupravnih organizacijah in skupnostih s področja kmetijstva, lovstva, turizma, vodnega gospodarstva in varstva okolja.

V samoupravnih interesnih skupnostih za gozdarstvo člani zagotavljajo ohranitev in gojitev gozdov, skrbijo za biološko ravnotežje v gozdovih in v ta namen usklajujejo interese med gozdarstvom, kmetijstvom, predelavo lesa, lovstvom in turizmom, urejajo vprašanja, ki so pomembna za varovanje gozdov in druga vprašanja skupnega pomena.

Člani v območnih skupnostih za gozdarstvo predvsem zagotavljajo ohranitev, gojitev in varstvo gozdov in skrbijo za biološko ravnotežje v gozdovih gozdnogospodarskega območja. Pri tem usklajujejo interese med kmetijstvom in gozdarstvom in drugimi porabniki zemljišč pri določanju namenske rabe zemljišč, skrbijo za ohranitev vloge gozdov

kot sestavine kulturne krajine, spremljajo medsebojno usklajenost gozdnogospodarskih in lovskogospodarskih načrtov, usklajujejo interese pri varovanju gozdov s potrebami odpiranja gozdov z gozdnimi prometnicami, usklajujejo interese med porabniki gozdnih lesnih sortimentov in stranskih gozdnih proizvodov in gozdarstvom zato, da bi gozdove smotrno izkoriščali. Območne skupnosti tudi usmerjajo sredstva za gozdnobiološko reprodukcijo in zagotavljajo ter usmerjajo sredstva za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami. Dajejo tudi mnenja o gozdnogospodarskih in lovskogospodarskih načrtih, pobude za razglasitev gozdov za trajno varovalne ali za gozdove s posebnim namenom in soglasja k izbiri trase za graditev gozdnih cest. Območna skupnost na kraškem gozdnogospodarskem območju pa poleg tega še posebej skrbi za varstvo gozdov pred požari.

V republiški skupnosti pa se člani sporazumevajo o zadevah, ki se nanašajo na skladnejši razvoj in najboljše izkoriščanje gozdov v SR Sloveniji. Za uresničevanje te temeljne naloge usmerjajo sredstva za melioracije gozdov in pogozdovanje in sredstva za odpiranje gozdov z gozdnimi cestami. Republiška skupnost odobrava tudi utemeljenost novih gradenj, rekonstrukcij oziroma razširitev zdajšnjih zmogljivosti za primarno predelavo lesa in daje soglasja glede usklajenosti teh vlaganj z lesno surovinskim zaledjem. Brez tega soglasja ni mogoče izdati lokacijskega dovoljenja ali drugih dovoljenj, na podlagi katerih se lahko začne gradnja ali rekonstrukcija.

V okviru planskih nalog pa člani v območnih in republiški skupnosti usklajujejo obseg, dinamiko in sestavo poseka drevja s stanjem gozdov, postavljenimi razvojnimi cilji ter potrebami porabnikov lesa, hkrati pa določijo tudi obseg del v dejavnostih posebnega družbenega pomena in se dogovorijo, koliko sredstev je potrebno za uresničitev teh nalog.

3.3 Soodločanje delegatov družbene skupnosti v organih upravljanja gozdnogospodarskih organizacij

Doslej ni bilo uveljavljeno ustavno določilo, da se zagotovi v organu upravljanja gozdnogospodarske organizacije soodločanje uporabnikov, ustanoviteljev, organov družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v določenih zadevah. Večina zadev, o katerih bi ti delegati lahko soodločali — gre za dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena — je takih, da se o njih razpravlja in odloča tudi v samoupravnih interesnih skupnostih za gozdarstvo ali pa širša družbena skupnost lahko nanje vpliva z drugimi mehanizmi (npr. potrjevanje gozdnogospodarskih načrtov). Zato kaže, da uveljavitev ustavne možnosti o soodločanju delegatov družbene skupnosti v organu upravljanja gozdnogospodarske organizacije ni potrebna in ne bi bistveno pripomogla k učinkovitejšemu uveljavljanju posebnega družbenega interesa nad gospodarjenjem z gozdovi.

3.4 Druge oblike uveljavljanja posebnega družbenega interesa

Gozdnogospodarske načrte, ki so temeljna strokovna podlaga za gospodarjenje z gozdovi, sprejemajo organi upravljanja gozdnogospodarskih organizacij, vendar jih potrjuje za gozdarstvo pristojni republiški upravni organ.

4. MATERIALNI POGOJI ZA URESNIČEVANJE POSEBNEGA DRUŽBENEGA INTERESA

Poseben družbeni interes za gospodarjenje z gozdovi, zlasti za dejavnosti posebnega družbenega pomena, se ne kaže samo deklarativno, ampak predvsem pri posameznih odločitvah. Ne more se omejiti samo na nadzor nad nekaterimi dejavnostmi gozdarstva,

temveč nujno vsebuje tudi soodgovornost za stanje in razvoj gospodarjenja z gozdovi. Zato je treba za opravljanje dejavnosti posebnega družbenega pomena zagotoviti ustreznejše možnosti za gospodarjenje. Izoblikovati je treba trden sistem zagotavljanja sredstev za uresničevanje vseh nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena, predvsem pa sredstva za enostavno in razširjeno gozdno reprodukcijo.

Za gozdnobiološko reprodukcijo morajo skrbeti gozdnogospodarske organizacije in so za to tudi neposredno odgovorne. Za gozdnobiološko reprodukcijo mora biti toliko sredstev, da je mogoče trajno izvajati vse dejavnosti posebnega družbenega pomena v obsegu in dinamiki, ki je določena v srednjeročnih planskih aktih. Sredstva za gozdnobiološko reprodukcijo se plačujejo od vsega odkazanega in posekanega lesa (z nekaj izjemami) in so v bistvu ekvivalent za povprečno ceno lesa na panju v gozdnogospodarskem območju oziroma so cena proizvodnje lesa na panju. Po sedanjih predpisih (15) zagotavljajo sredstva za gozdnobiološko reprodukcijo temeljne organizacije združenega dela gozdarstva v sredstvih amortizacije gozdov. Amortizacija gozdov ne sme biti manjša od 13 % prodajne vrednosti gozdnih lesnih sortimentov. Temeljne organizacije kooperantov pa zagotovijo sredstva za gozdnobiološko reprodukcijo v ceni gozdnih lesnih sortimentov, obračunavajo pa jih v breme celotnega prihodka. Tudi ta sredstva morajo znašati najmanj 13 % prodajne vrednosti gozdnih lesnih sortimentov.

Del sredstev za gozdnobiološko reprodukcijo, ki ne sme biti manjši od 10 % prodajne vrednosti gozdnih lesnih sortimentov, se uporablja za varstvo, nego, obnovo in urejanje gozdov ter za odkazovanje gozdnega drevja v območju (enostavna gozdnobiološka reprodukcija).

Del sredstev, ki ne sme biti manjši od 3 % prodajne vrednosti gozdnih lesnih sortimentov, pa se uporablja za izvajanje skupnega programa melioracij in pogozdovanj v SR Sloveniji in za sofinanciranje nekaterih dejavnosti posebnega družbenega pomena na kraškem gozdnogospodarskem območju (sredstva za urejanje gozdov, sredstva za varstvo gozdov pred boleznimi in škodljivci, gradnja in vzdrževanje protipožarnih zidov in presek, obnovo na pogoriščih in odkazilo drevja v varovalnih in lesnoproizvodno manj pomembnih gozdovih). Ta sredstva se združujejo pri republiški skupnosti.

Za odpiranje gozdov s cestami in za nakup gozdov se v gozdnogospodarskem območju uporablja del dohodka, ki je rezultat dela v izjemnih naravnih razmerah, izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti za pridobivanje dohodka. Ta del dohodka se deloma uporablja neposredno v gozdnogospodarski organizaciji, deloma pa združuje in usmerja v območni skupnosti. Temeljne organizacije kooperantov zagotavljajo ta sredstva iz dela prodajne cene, ki jo dobi lastnik gozda za gozdne lesne sortimente (del rente). V območni skupnosti združujejo na podlagi sporazuma o temeljih plana sredstva za odpiranje gozdov s cestami tudi porabniki lesa.

Območne skupnosti del zbranih sredstev za odpiranje gozdov s cestami združujejo pri republiški skupnosti za skladnejše odpiranje gozdov s cestami v vsej Sloveniji. Republiški skupnosti se plačuje tudi povračilo za uporabo cest, vsebovano v ceni goriva, ki je bilo porabljeno z vozili gozdnogospodarskih organizacij na njihovih gozdnih cestah ali je bilo porabljeno z drugo njihovo mehanizacijo. Tudi ta sredstva namenja republiška skupnost za graditev gozdnih cest.

Vlaganja v gozdove so večinoma dolgoročne narave, in zato gospodarsko premalo stimulativna. Zato je obvezno zbiranje in usmerjanje sredstev vsaj za nekatera vlaganja v gozdove eden najpomembnejših ukrepov gospodarske politike v gozdarstvu. Že veliko zakonskih in pozakonskih predpisov, ki so doslej pri nas urejali to vprašanje, kaže, da gre za izredno pomembno vprašanje (glej podrobneje GABROVŠEK 2). Sedanji sistem zagotavljanja sredstev za enostavno gozdnobiološko reprodukcijo je v bistvu nadaljevanje dosedanjih oblik zagotavljanja sredstev. Novi zakon o gozdovih (15) je prinesel večje spremembe pri zagotavljanju sredstev za razširjeno gozdno reprodukcijo. Zlasti sredstva za odpiranje gozdov s cestami, ki naj bi jih zagotavljali porabniki lesa, so zdaj manj zanesljiva. Šele v procesu planiranja bomo lahko videli, koliko so porabniki lesa res pripravljeni naprej prispevati k razvoju gospodarjenja z gozdovi in si tudi tako trajno zagotavljati gozdne lesne sortimente.

Še vedno tudi ni ustrezno urejeno financiranje dejavnosti posebnega družbenega pomena na kraškem gozdnogospodarskem območju. Materialne obveznosti za razvoj gospodarjenja z gozdovi na tem območju nosi povečini matična gozdnogospodarska organizacija. Nekatere naloge, katerih uresničevanje pa je še posebnega družbenega pomena, zlasti varstvo gozdov pred požari, urejanje gozdov in podobne, pa zakon nalaga gozdnogospodarski organizaciji in območni skupnosti, samoupravnim interesnim skupnostim za varstvo pred požari s kraškega območja in občinam s kraškega območja. Tudi celotno slovensko gozdarstvo po republiški skupnosti sodeluje le pri reševanju nekaterih posebnih nalog. Sanacija gozdov na krasu je torej še vedno predvsem območni problem, le malo tudi skupen gozdarski problem, nikakor pa ne zmoremo prepričati, da je to tudi skupen slovenski družbeni problem.

5. SKLEPNE MISLI

V Sloveniji postopoma oblikujemo sistem, ki naj bi zagotavljal poseben družbeni interes za gospodarjenje z gozdovi. Od prvih začetkov v letu 1974 do zdaj smo si pridobili dovolj izkušenj, na podlagi katerih je bilo mogoče sistem dopolnjevati. Dosedanje izkušnje in spoznanja so dobili svoje mesto tudi v novem zakonu o gozdovih (1985).

Poseben družbeni interes se ne kaže deklarativno, ampak predvsem pri posameznih odločitvah. Zato je treba v prihodnje nameniti vso pozornost zlasti vsebinskim vprašanjem uveljavljanja posebnega družbenega interesa in pri tem še posebno krepiti vlogo in funkcijo samoupravnih interesnih skupnosti za gozdarstvo.

Poseben družbeni interes se ne more omejiti zgolj na nadzor nad nekaterimi dejavnostmi gozdarstva, temveč nujno vsebuje tudi soodgovornost za stanje in razvoj gospodarjenja z gozdovi. Zato je treba dejavnostim posebnega družbenega pomena zagotoviti tudi ustreznejše možnosti za gospodarjenje. Izoblikovati je treba trden sistem zagotavljanja sredstev za uresničevanje vseh nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena, predvsem pa sredstva za enostavno in razširjeno gozdno reprodukcijo.

6. POVZETEK

POSEBEN DRUŽBENI INTERES ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V SLOVENIJI

Z Zakonom o gozdovih leta 1974 je bio prvič določeno, da so gozdarske dejavnosti, s katerimi se zagotavlja ohranitev in gojitev gozdov ter krepitev njihovih splošno koristnih funkcij, dejavnosti posebnega družbenega pomena. To so bili varstvo, gojenje in urejanje gozdov. Z novim Zakonom o gozdovih (1985) pa je uvrščeno med te dejavnosti tudi odpiranje gozdov s cestami. Poseben družbeni interes za ohranitev in gojitev gozdov in njihovih splošno koristnih funkcij se uveljavlja zlasti z določitvijo pogojev in načina opravljanja nekaterih dejavnosti v gozdarstvu.

Z zakonom o gozdovih in drugimi predpisi so določeni zlasti naslednji pogoji in način opravljanja posameznih dejavnosti gozdarstva;

1. Lastninska pravica do gozdov je omejena. Kmetje imajo lahko največ 45 ha skupne površine kmetijskih zemljišč in gozdov, nekmetje pa največ 0,5 ha.
2. Gospodarjenje z družbenimi in zasebnimi gozdovi je skupno v okviru gozdnogospodarskega območja in ene gozdnogospodarske delovne organizacije.
3. Temeljna organizacija združenega dela oziroma temeljna organizacija kooperantov se ne more izločiti iz sestava območne gozdnogospodarske delovne organizacije, razen če se spremeni gozdnogospodarsko območje.
4. Podlaga za gospodarjenje z gozdovi so gozdnogospodarski načrti enot in območij, ki so obvezni.
5. Gozdni proizvod je rezultat skupnega dela delavcev v gozdnogospodarskem območju. Zato delavci temeljnih organizacij združenega dela v sestavi območne gozdnogospodarske delovne organizacije pridobivajo dohodek kot delež pri skupnem prihodku, ustvarjenem s prodajo gozdnih lesnih sortimentov ali storitev, ki so rezultat skupnega dela.
V temeljnih organizacijah združenega dela se posebej ugotavlja tisti del dohodka, ki je rezultat dela v izjemnih naravnih razmerah, izjemnih ugodnosti na trgu ali drugih izjemnih ugodnosti za pridobivanje dohodka.
6. Zakon določa pravice in dolžnosti zasebnikov lastnikov gozdov.
7. Zakon podrobneje določa nekatere naloge in obveznosti pri gojenju, izkoriščanju in varstvu gozdov ter pri graditvi in vzdrževanju gozdnih prometnic.

Poseben družbeni interes se uresničuje z najrazličnejšimi oblikami; med temi so najpomembnejše samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo, ki so organizirane v gozdnogospodarskih območjih in za vso SR Slovenijo. Člani skupnosti so na eni strani delavci in združeni kmetje-lastniki gozdov, organizirani v gozdnogospodarskih organizacijah, na drugi strani pa delavci, organizirani v organizacijah združenega dela s področja primarne mehanične, kemične in druge predelave lesa, v organizacijah združenega dela, ki gozdne lesne sortimente neposredno uporabljajo, v organizacijah združenega dela s področja prometa z gozdnimi lesnimi sortimenti ter delavci, delovni ljudje in občani organizirani v krajevnih skupnostih in drugih zainteresiranih samoupravnih organizacijah in skupnostih

s področja kmetijstva, lovstva, turizma, vodnega gospodarstva in varstva okolja. V skupnostih člani zagotavljajo ohranitev in gojitev gozdov, skrbijo za biološko ravnotežje v gozdovih in v ta namen usklajujejo interese med gozdarstvom, kmetijstvom, predelavo lesa, lovstvom in turizmom, urejajo vprašanja, ki so pomembna za varovanje gozdov ter druga vprašanja skupnega pomena.

Poseben družbeni interes za gospodarjenje z gozdovi se ne kaže samo deklarativno, ampak predvsem pri posameznih odločitvah. Ne omejuje se samo na nadzor nad nekaterimi dejavnostmi gozdarstva, temveč vsebuje tudi soodgovornost za stanje in razvoj gospodarjenja z gozdovi. Za opravljanje dejavnosti posebnega družbenega pomena so zagotovljeni trajni viri sredstev. Sredstva za financiranje nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena zagotavljajo večinoma gozdnogospodarske organizacije same z določenim deležem vrednosti prodanih gozdnih lesnih sortimentov, deloma pa tudi porabniki lesa. Z delom sredstev razpolagajo gozdnogospodarske organizacije neposredno, del sredstev pa združujejo in usmerjajo v območnih in republiški samoupravni interesni skupnosti za gozdarstvo in tudi tako zagotavljajo skladnejši razvoj vseh gozdov v Sloveniji.

7. SUMMARY

SPECIAL SOCIAL INTEREST IN FOREST MANAGEMENT IN SLOVENIA

With the Law on Forests in 1974 it was determined for the first time that forestry activities through which preservation, silviculture and reinforcement of their generally beneficial functions, are activities of special interest to the society. In the new Law on Forest (1985), the accessibility of forests by forest roads is included, too. The special social interest in preservation, silviculture and their generally beneficial functions is exercised particularly by determining the conditions and manner of carrying out certain activities in forestry.

The Law on Forests and other regulations particularly determine the following conditions and manner of carrying out certain activities in forestry:

- 1. The right of ownership of forests is limited. Farmers can own maximum 45 hectares of agricultural and forest land, non-farmers maximum 0,5 hectare.*
- 2. Public and private forest management is common for a forest management area and one forest enterprise.*
- 3. The basic organizations of associated labour, respectively the basic organizations of co-operators, cannot be separated from the regional forest management work organization, unless it changes the forest management area.*
- 4. The basis for forest management are forest management plans for each area and they are compulsory.*
- 5. Forest products are a result of joint work in the forest management area. Therefore the workers in basic organizations of associated labour within the regional forest management work organization, earn their income as a share within the gross income made by selling forest wood assortments or by other activities that are a result of joint work.*

In basic organizations of associated labour the part of the income that is a result of work in exceptional natural conditions, exceptional benefits on the market or other exceptional benefits present at making the income, are especially determined.

6. *The law determines the rights and duties of private forest owners.*
7. *The law determines in detail some tasks and duties in silviculture, exploitation and forest protection, as well as in building and maintaining the forest transportation network.*

The special social interest is exercised through various forms among which the most important are self-managing communities of interest for forestry which are organized in forest management areas in the whole of the Socialist Republic of Slovenia. On the one hand the members of the community are workers and farmers – forest owners organized in forest enterprises, while on the other hand workers are organized in organizations of associated labour in the field of primary mechanics, chemical and other wood processing, in organizations of associated labour which directly use forest assortments' traffic and workers, that is, working people and citizens organized in local communities and other interested self-managing organizations and communities in the fields of agriculture, hunt, tourism, watershed management and environmental protection. Within a community the members assure preservation and silviculture, they take care of the biological balance in forests and for this purpose they bring into line the interests of forestry, agriculture, wood processing, hunt and tourism. They also deal with questions important for forest protection and other questions of common interest.

The special social interest in forest management does not show only declaratively but mainly through concrete decisions. It also does not limit itself only to control over some activities in forestry, but it also includes the coresponsibility for the present state and development of forest management. Permanent sources of funds are assured for exercising activities of special social significance. The funds for financing the tasks of activities of special social significance are mainly assured by forest enterprises alone, with a certain share from the sold forest assortments and partly also by wood consumers.

With a share of the funds the forest enterprises deal with directly, a share of pooling of resources is directed in regional and republic's self-managing communities of interest for forestry, they thus assure a more balanced development of forests in Slovenia.

8. LITERATURA

1. CAJNKO, T.: *Osrednje naloge gozdarstva v luči ustavne preobrazbe, Sodobno kmetijstvo* 9, 1978, 10.
2. GABROVŠEK, E.: *O gozdnih skladih v Sloveniji. Gozdarski vestnik* 1965, s. 38.
3. GABROVŠEK, E., *Zakonodaja o gozdovih od osvoboditve do danes s posebnim ozirrom na SR Slovenijo, Sodobno kmetijstvo* 8, 1975, 10.
4. KOCJAN, S.: *Značilnosti lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih, v knjigi: Kmetijska zemljišča II. del. Ljubljana 1982, s. 71–98.*

5. KOCJAN, S.: Dedovanje kmetijskih zemljišč in kmetij, v knjigi: *Dedovanje*, ČZP Uradni list, Ljubljana 1976, s. 101–124.
6. KOCJAN, S.: Nekaj posebnosti lastninske pravice na kmetijskih zemljiščih. Zbornik Biotehniške fakultete, Supl. 3, 1978, s. 83–87.
7. KRALJIĆ, B.: *Ekonomika šumarstva v knjigi Ekonomija Jugoslavije (posebni dio)*. Informator. Zagreb 1982.
8. WINKLER, I.: Samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo – zagotavljanje najširšega družbenega vpliva nad gospodarjenjem z gozdovi, *Sodobno kmetijstvo* 8, 1975, 7.
9. WINKLER, I.: Narava in funkcija prispevka za biološka vlaganja. *Sodobno kmetijstvo*, 14. 1981, 4.
10. WINKLER, I.: Temeljne značilnosti in dosedanji razvoj skupnega gospodarjenja z družbenimi in zasebnimi gozdovi v Sloveniji. Zbornik gozdarstva in lesarstva, 23, 1983, s. 200–234.
11. Ustava SR Slovenije. Ur. l. SRS, št. 7–44/74.
12. Zakon o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev (kmetij), Ur. l. SRS, št. 26–237/73.
13. Zakon o gozdovih, Ur. l. SRS, št. 16–135/74.
14. Zakon o kmetijskih zemljiščih. Ur. l. SRS, št. 1–5/79 in 11–583/81.
15. Zakon o gozdovih. Ur. l. SRS, št. 18–8750/85.

Oxf. 906/907

proizvodne; okoljetojne; kulturno pogojene in socialne funkcije gozdov

ANKO, Boštjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

PERSPEKTIVE NAŠEGA RAZVOJA NA PODROČJU SPLOŠNO KORISTNIH FUNKCIJ GOZDA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 19–30

slov, angl

Članek obravnava probleme razvoja okoljetojnih in kulturno pogojenih funkcij gozda. Ob spremembah v okolju in družbi postaja potreba po teh funkcijah vse večja, razlika med proglašanim in tem, kar se dogaja v praksi, pa velika. Manjka denarja, kadrov pa tudi programov na tem področju gozdarstva dela. Predlagani so najpomembnejši cilji, skupne in posebne naloge v izobraževanju, raziskovanju in praksi.

Oxf. 624

gozdnogospodarsko načrtovanje; sistem ciljev, sistem ukrepov; načelo trajnosti; informacijski sistem

GASPERŠIČ, Franc YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta, Univerze E. Kardelja v Ljubljani

POTI PREOBRAZBE IN POSODABLJANJA GOZDNOGOSPODARSKEGA NAČRTOVANJA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 45–62

sl, an

V razpravi je podana analiza sedanjega stanja na področju metod gozdnogospodarskega načrtovanja. Razčlenjeno je bistvo polifunkcionalnega gospodarjenja z gozdovi. Na tej podlagi avtor našteva temeljna načela polifunkcionalnega gozdnogospodarskega načrtovanja. Pot k preobrazbi vidi v naslonitvi gozdnogospodarskega načrtovanja na splošno teorijo sistemov in kibernetiko.

Oxf. 611

gozdnogospodarsko načrtovanje; ustvarjalnost pri načrtovanju; funkcije načrtovanja; definiranje in reševanje problemov; pripravljalna faza pri načrtovanju

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

USTVARJALNOST PRI GOZDNOGOSPODARSKEM NAČRTOVANJU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 31–43

slov, angl

Ustvarjalna vrednost gozdnogospodarskega načrtovanja ni na ustreznih višini. Avtor obravnava pogoje, ki jih je treba izpolniti za ustvarjalno gozdnogospodarsko načrtovanje. Poseben pomen daje pripravljalni fazi gozdnogospodarskega načrtovanja; pri tej je najpomembnejše identificiranje in definiranje temeljnih gozdnogospodarskih problemov – izhodišč za gozdnogospodarsko načrtovanje.

Oxf. 174.7 Abies alba Mill.: 165.52/.53(497.1)

bela jelka; areal razprostranjenosti; variabilnost

HORVAT-MAROLT, Sonja, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

VARIABILNOST JELKE (Abies alba Mill.) V JUGOSLAVIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 63–73

slov, angl

Za jelko (Abies alba Mill.), ki je za gorski gozd srednje Evrope izredno pomembna, je dolgo veljalo prepričanje, da ni posebno variabilna drevesna vrsta. Preučevanja so odkrila pri tej drevesni vrsti bogato geografsko in fiziološko variabilnost. Južnoevropske provenience jelke (tudi jelka iz Makedonije) se ponašajo z nekaterimi lastnostmi, ki jih jelka, ki raste drugod po Evropi, nima. Zato bi kazalo njihovo variabilnost še podrobneje preučiti.

Oxf. 611

forest management planning; creativity in planning; functions of planning; defining and solving problems; preparation phase in planning

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta, Univerze E. Kardeja v Ljubljani

CREATIVITY IN FOREST MANAGEMENT PLANNING

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 31-43

sn, en

The creative value of forest management planning is not on a suitable level. The author deals with the required conditions for a creative forest management planning. Special significance is given to the preparative phase in forest management planning. The essence of the mentioned phase are identification and determination of basic forest management problems - the startingpoint of forest management planning.

Oxf. 906/907

produktional; environmental; culturally conditioned and social forest functions

ANKO, Boštjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

PROSPECTS OF OUR DEVELOPMENT IN THE FIELD OF GENERALLY BENEFICIAL FOREST FUNCTIONS

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 19-30

sn, en

The paper deals with the problems of development of environmental and culturally conditioned forest functions in Slovenia, YU. Due to the environmental and social changes the need of these functions has been growing steadily, while the difference between the proclaimed and actual attitudes toward these functions remains rather great. There is lack of funds, personnel, as well as of programs in this field of forest activities. Some most significant aims are suggested, along with joint and special tasks in the areas of education, research and practice.

Oxf. 174-7 Abies alba Mill.: 165.52/.53(497.1)

silver fir; natural range; variability

HORVAT-MAROLT, Sonja, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD ZA gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

THE VARIABILITY OF SILVER FIR (Abies alba Mill.) IN YUGOSLAVIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 63-73

sn, en

For a very long time the conviction that Silver fir, a species very important for the mountainous forests of middle Europe, is not a particularly variable species, prevailed. Research discovered that this tree species has a rich geographic and physiologic variability. The south European provenances of Silver fir (also Silver fir in Macedonia) have certain characteristics that Silver fir in other parts of Europe does not have. Its variability should therefore be studied even in more detail.

Oxf. 624

forest management planning; system of goals; system of measures; sustained yield principle; information system

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

THE WAYS OF TRANSFORMATION AND MODERNIZATION OF FOREST MANAGEMENT PLANNING

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 45-62

sn, en

The paper presents the analysis of the present state in the field of forest management planning methods. The essence of polyfunctional forest management is analysed. On this basis, the author enumerates the basic principles of polyfunctional forest management planning. He sees the way to a renaissance in learning the forest management planning on the general theory of systems and cybernetics.

Oxf. 906/907

proizvodne; okoljetvorne; kulturno pogojene in socialne funkcije gozdov

ANKO, Boštjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

PERSPEKTIVE NAŠEGA RAZVOJA NA PODROČJU SPLOŠNO KORISTNIH FUNKCIJ GOZDA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 19–30
sl, angl

Članek obravnava probleme razvoja okoljetvornih in kulturno pogojenih funkcij gozda. Ob spremembah v okolju in družbi postaja potreba po teh funkcijah vse večja, razlika med proglašanim in tem, kar se dogaja v praksi, pa velika. Manjka denarja, kadrov pa tudi programov na tem področju gozdarskega dela. Predlagani so najpomembnejši cilji, skupne in posebne naloge v izobraževanju, raziskovanju in praksi.

Oxf. 611

gozdnogospodarsko načrtovanje; ustvarjalnost pri načrtovanju; funkcije načrtovanja; definiranje in reševanje problemov; pripravljalna faza pri načrtovanju

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

USTVARJALNOST PRI GOZDNOGOSPODARSKEM NAČRTOVANJU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 31–43
sl, angl

Ustvarjalna vrednost gozdnogospodarskega načrtovanja ni na ustrezni višini. Avtor obravnava pogoje, ki jih je treba izpolniti za ustvarjalno gozdnogospodarsko načrtovanje. Poseben pomen daje pripravljalni fazi gozdnogospodarskega načrtovanja; pri tej je najpomembnejše identificiranje in definiranje temeljnih gozdnogospodarskih problemov – izhodišč za gozdnogospodarsko načrtovanje.

Oxf. 624

gozdnogospodarsko načrtovanje; sistem ciljev; sistem ukrepov; načelo trajnosti; informacijski sistem

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta, Univerze E. Kardeja v Ljubljani

POTI PREOBRAZBE IN POSODABLJANJA GOZDNOGOSPODARSKEGA NAČRTOVANJA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 45–62
sl, angl

V razpravi je podana analiza sedanjega stanja na področju metod gozdnogospodarskega načrtovanja. Razčlenjeno je bistvo polifunkcionalnega gospodarjenja z gozdovi. Na tej podlagi avtor našteva temeljna načela polifunkcionalnega gozdnogospodarskega načrtovanja. Pot k preobrazbi vidi v naslednivi gozdnogospodarskega načrtovanja na splošno teorijo sistemov in kibernetiko.

Oxf. 174.7 Abies alba Mill.: 165.52/.53(497.1)

bela jelka; areal razprostranjenosti; variabilnost

HORVAT-MAROLT, Sonja, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

VARIABILNOST JELKE (Abies alba Mill.) V JUGOSLAVIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 63–73
sl, angl

Za jelko (Abies alba Mill.), ki je za gorski gozd srednje Evrope izredno pomembna, je dolgo veljalo prepričanje, da ni posebno variabilna drevesna vrsta. Preučevanja so odkrila pri tej drevesni vrsti bogato geografsko in fiziološko variabilnost. Južnoevropske provenience jelke (tudi jelka iz Makedonije) se ponašajo z nekaterimi lastnostmi, ki jih jelka, ki raste drugod po Evropi, nima. Zato bi kazalo njihovo variabilnost še podrobneje preučiti.

Oxf. 611

forest management planning; creativity in planning; functions of planning; defining and solving problems; preparation phase in planning

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta, Univerze E. Kardelja v Ljubljani

CREATIVITY IN FOREST MANAGEMENT PLANNING

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 31-43

sn, en

The creative value of forest management planning is not on a suitable level. The author deals with the required conditions for a creative forest management planning. Special significance is given to the preparative phase in forest management planning. The essence of the mentioned phase are identification and determination of basic forest management problems - the startingpoint of forest management planning.

Oxf. 906/907

produktional; environmental; culturally conditioned and social forest functions

ANKO, Boštjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

PROSPECTS OF OUR DEVELOPMENT IN THE FIELD OF GENERALLY BENEFICIAL FOREST FUNCTIONS

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 19-30

sn, en

The paper deals with the problems of development of environmental and culturally conditioned forest functions in Slovenia, YU. Due to the environmental and social changes the need of these functions has been growing steadily, while the difference between the proclaimed and actual attitudes toward these functions remains rather great. There is lack of funds, personnel, as well as of programs in this field of forest activities. Some most significant aims are suggested, along with joint and special tasks in the areas of education, research and practice.

Oxf. 174.7 *Abies alba* Mill.: 165.52/.53(497.1)

silver fir; natural range; variability

HORVAT-MAROLT, Sonja, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD ZA gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE VARIABILITY OF SILVER FIR (*Abies alba* Mill.) IN YUGOSLAVIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 63-73

sn, en

For a very long time the conviction that Silver fir, a species very important for the mountainous forests of middle Europe, is not a particularly variable species, prevailed. Research discovered that this tree species has a rich geographic and physiologic variability. The south European provenances of Silver fir (also Silver fir in Macedonia) have certain characteristics that Silver fir in other parts of Europe does not have. Its variability should therefore be studied even in more detail.

Oxf. 624

forest management planning; system of goals; system of measures; sustained yield principle; information system

GASPERŠIČ, Franc, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE WAYS OF TRANSFORMATION AND MODERNIZATION OF FOREST MANAGEMENT PLANNING

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 45-62

sn, en

The paper presents the analysis of the present state in the field of forest management planning methods. The essence of polyfunctional forest management is analysed. On this basis, the author enumerates the basic principles of polyfunctional forest management planning. He sees the way to a renaissance in learning the forest management planning on the general theory of systems and cybernetics.

Oxf. 48—014:587.7(497.12)

gozdna inventura; umiranje gozdov; daljinsko zaznavanje

HOČEVAR, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

PRVINE SMOTRNEGA ZDRAVSTVENEGA STANJA GOZDNIH SESTOJEV

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 75—91

slov, angl

V zadnjem času opažamo, da se umiranje gozdov širi tudi v Sloveniji. Ker ne poznamo razsežnosti pojave, je tudi pri nas v načrtu velikoprostorska inventura; njen cilj je ocena obsega, stopnje, prostorske razporeditve in trendov poškodovanosti gozdnih sestojev. Kritično so prikazane temeljne značilnosti tovrstnih snemanj v svetu, nakazana je metodologija za inventuro, ki bi upoštevala značilnosti na Slovenskem.

Oxf. 672

ocena uspešnosti poslovanja; dohodek; delitev po delu in rezultatih dela

KAVČIČ, Slavka, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

TEŽAVE PRI MERJENJU USPEŠNOSTI POSLOVANJA V GOZDARSTVU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 93—106

slov, angl

V prispevku je obravnavana problematika merjenja uspešnosti poslovanja v ozdih, posebej v gozdarstvu. Prikazane so slabosti predpisanih kazalnikov, ki merijo uspešnost poslovanja neposredno z doseženim dohodkom. Doseženi dohodek ni le izraz vložnega dela delavcev, ampak tudi bolj ali manj ugodnih naravnih danosti, tržnih razmer, obresti itd. Zato doseženega dohodka posebej v gozdarstvu ne bi smeli uporabljati kot podlago za določanje obsega sredstev za osebne dohodke delavcev, ne da bi poprej ugotovili, kolikšen del dohodka je v resnici rezultat dela in uspešnosti upravljanja delavcev.

Oxf. 568

gozdno prirastoslovje; specifična gostota sestojaj; indeks specifične gostote sestojaj

KOTAR, Marjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

POVEZANOST PROIZVODNE ZMOGLJIVOSTI SESTOJA Z NJEGOVO GOSTOTO

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107—126

slov, angl

Avtor obravnava v sestavku gostote gozdnih sestojev na podlagi števila dreves, temeljnice in lesne zaloge ter njihove povezave z lesno proizvodnjo sestojaj. V sestavku je opisana tudi uporaba pravila odnosa med konkurencio in gostoto v gozdnih sestojih ter možnost uporabe Mitscherlichovega zakona pri ugotavljanju odvisnosti prirastka od višine lesne zaloge sestojaj v isti razvojni fazi.

Oxf. 187:182.3(497.12)+(430.1)

rastlinska sinekologija; mikoreliet; gozdne združbe; nekarbonatni matični substrat

PISKERNIK, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 2

Institut za gozdno in lesno gospodarstvo, Ljubljana

SLOVENIJA IN NEMČIJA IMATA NA NEKARBONATNIH KAMNINAH ISTE

MIKRORELIEFNE GOZDNE ZDRUŽBE

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107—128

Avtor predoča tipološko istost acidofilnih mikorelietfih gozdnih združb na obeh straneh Alp ob zgledu spodnjega gorskega pasu, ki obsega v Nemčiji višine med 500 in 1000 m, v Sloveniji pa med 1000 in 1300 m.

Oxf. 672

assessment of financial results; income; distribution according to work and its results

KAVČIČ, Slavka, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

PROBLEMS AT OPERATIONS EFFICIENCY SURVEY IN FORESTRY

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 93-106
sn, an

The paper deals with the problems at measuring the efficiency of operations of Organizations of Associated Labour, particularly in the case of forestry. The weak point of the regulation indices that measure the efficiency of operations directly with the income, are presented. The income does not only reflect the worker's input, but also the more or less favourable natural circumstances, market circumstances, interest etc. Therefore the income, particularly in forestry, should not be used as the basis for determining the size of funds for the personal income of workers without finding out first how big the share of the income which actually is the result of work, and of the efficiency of workers' management, is.

Oxf. 48—014:587.7(497.12)

forest inventory; "Waldsterben"; remote sensing

HOČEVAR, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE ELEMENTS OF RATIONAL, LARGE AREA PHOTOGRAPHY OF THE CONDITION OF FOREST STANDS

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 75-91
sn, en

It has recently been noticed that the die-back of forests in large areas has been spreading in Slovenia, too. Because the size of the phenomenon is unknown, a large area inventory is planned, its aim being to estimate the size, degree, space arrangement and trends of the damaged forest stands. The basic characteristics of such photography in the world are presented critically. A method for such inventory that would take in account the characteristics of Slovenia, is presented, too.

Oxf. 187:182.3(497.12)(430.1)

plant synecology; microrelief; forest plant communities; non-carbonatic parent soil material

PIŠKERNIK, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 2
Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo, Ljubljana

SLOVENIA AND GERMANY POSSESS THE SAME MICRORELIEF FOREST PLANT COMMUNITIES ON NON-CARBONATIC SUBSTRATA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107-128

The author exposes the typological identity of acidophilous microrelief plant communities on both sides of the Alps using the lower montane belt, encompassing the altitudes between 500-1000 m in Germany, and 1000-1300 m in Slovenia.

Oxf. 568

growth and yield science; stand density; stand density index

KOTAR, Marjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE LINK-UP OF PRODUCTION CAPACITY OF A STAND AND ITS DENSITY

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107-126
sn, en.

The author deals with the density of forest stands on the basis of the number of trees, the basal area, growing stock and their link-up with the wood production of the stand. The implementation of the rule on the relationship between competition and density in forest stands is also presented, as well as the possibility of implementation of Mitscherlich's law when identifying the dependence of increment on the amount of growing stock of a stand at the same stage of development.

Oxf. 48—014:587.7(497.12)

gozdna inventura; umiranje gozdov; daljinsko zaznavanje

HOČEVAR, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

PRVINE SMOTRNEGA ZDRAVSTVENEGA STANJA GOZDNIH SESTOJEV

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 75—91

slov, angl

V zadnjem času opažamo, da se umiranje gozdov širi tudi v Sloveniji. Ker ne poznamo razsežnosti pojava, je tudi pri nas v načrtu velikoprostorska inventura; njen cilj je ocena obsega, stopnje, prostorske razporeditve in trendov poškodovanosti gozdnih sestojev. Kritično so prikazane temeljne značilnosti tovrstnih snemanj v svetu, nakazana je metodologija za inventuro, ki bi upoštevala značilnosti na Slovenskem.

Oxf. 672

ocena uspešnosti poslovanja; dohodek, delitev po delu in rezultatih dela

KAVČIČ, Slavka, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

TEŽAVE PRI MERJENJU USPEŠNOSTI POSLOVANJA V GOZDARSTVU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 93—106

slov, angl

V prispevku je obravnavana problematika merjenja uspešnosti poslovanja v ozdih, posebej v gozdarstvu. Prikazane so slabosti predpisanih kazalnikov, ki merijo uspešnost poslovanja neposredno z doseženim dohodkom. Doseženi dohodek ni le izraz vloženege dela delavcev, ampak tudi boj ali marj ugodnih naravnih danosti, tržnih razmer, obresti itd. Zato doseženega dohodka posebej v gozdarstvu ne bi smeli uporabljati kot podlago za določanje obsega sredstev za osebne dohodke delavcev, ne da bi poprej ugotovili, kolikšen del dohodka je v resnici rezultat dela in uspešnosti upravljanja delavcev.

Oxf. 568

gozdno prirastoslovje; specifična gostota sestojaj; indeks specifične gostote sestojaj

KOTAR, Marjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

POVEZANOST PROIZVODNE ZMOGLJIVOSTI SESTOJA Z NJEGOVO GOSTOTO

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107—126

slov, angl

Avtor obravnava v sestavku gostote gozdnih sestojev na podlagi števila dreves, temeljnice in lesne zaloge ter njihove povezave z lesno proizvodnjo sestojaj. V sestavku je opisana tudi uporaba pravila odnosa med konkurencio in gostoto v gozdnih sestojih ter možnost uporabe Mitscherlichovega zakona pri ugotavljanju odvisnosti prirastka od višine lesne zaloge sestojaj v isti razvojni fazi.

Oxf. 187:182.3(497.12)+(430.1)

rastlinska sinekologija; mikror relief; gozdne združbe; nekarbonatni matični substrat

PISKERNIK, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 2

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo, Ljubljana

SLOVENIJA IN NEMČIJA IMATA NA NEKARBONATNIH KAMNINAH ISTE MIKRORELIEFNE GOZDNE ZDRUŽBE

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107—128

Avtor predoča tipološko istost acidofilnih mikror reliefnih gozdnih združb na obeh straneh Alp ob zgledu spodnjega gorskega pasu, ki obsega v Nemčiji višine med 500 in 1000 m, v Sloveniji pa med 1000 in 1300 m.

Oxf. 672

assessment of financial results; income; distribution according to work and its results

KAVČIČ, Slavka, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

PROBLEMS AT OPERATIONS EFFICIENCY SURVEY IN FORESTRY

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 93-106
sn, an

The paper deals with the problems at measuring the efficiency of operations of Organizations of Associated Labour, particularly in the case of forestry. The weak point of the regulation indices that measure the efficiency of operations directly with the income, are presented. The income does not only reflect the worker's input, but also the more or less favourable natural circumstances, market circumstances, interest etc. Therefore the income, particularly in forestry, should not be used as the basis for determining the size of funds for the personal income of workers without finding out first how big the share of the income which actually is the result of work, and of the efficiency of workers' management, is.

Oxf. 48—014:587.7(497.12)

forest inventory; "Waldsterben"; remote sensing

HOČEVAR, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE ELEMENTS OF RATIONAL, LARGE AREA PHOTOGRAPHY OF THE CONDITION OF FOREST STANDS

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 75-91
sn, en

It has recently been noticed that the die-back of forests in large areas has been spreading in Slovenia, too. Because the size of the phenomenon is unknown, a large area inventory is planned, its aim being to estimate the size, degree, space arrangement and trends of the damaged forest stands. The basic characteristics of such photography in the world are presented critically. A method for such inventory that would take in account the characteristics of Slovenia, is presented, too.

Oxf. 187:182.3(497.12)+(430.1)

plant synecology; microrelief; forest plant communities; non-carbonatic parent soil material

PISKERNIK, Milan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 2
Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo, Ljubljana

SLOVENIA AND GERMANY POSSESS THE SAME MICRORELIEF FOREST PLANT COMMUNITIES ON NON-CARBONATIC SUBSTRATA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107-128

The author exposes the typological identity of acidophilous microrelief plant communities on both sides of the Alps using the lower montane belt, encompassing the altitudes between 500-1000 m in Germany, and 1000-1300 m in Slovenia.

Oxf. 568

growth and yield science; stand density; stand density index

KOTAR, Marjan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardelja v Ljubljani

THE LINK-UP OF PRODUCTION CAPACITY OF A STAND AND ITS DENSITY

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 107-126
sn, en

The author deals with the density of forest stands on the basis of the number of trees, the basal area, growing stock and their link-up with the wood production of the stand. The implementation of the rule on the relationship between competition and density in forest stands is also presented, as well as the possibility of implementation of Mitscherlich's law when identifying the dependence of increment on the amount of growing stock of a stand at the same stage of development.

Oxf. 375.4/(497.12)

spravilo; traktorji; vlake; gozdna posest; dejavniki okolja

REBULA, Edvard, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SPRAVILO S TRAKTORJI V SLOVENIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 135–147

slov, nem

Študija obravnava možnosti za spravilo gozdnih sortimentov s traktorji v Sloveniji. Delež spravila s traktorji je v družbenih gozdovih okoli 80 %, v zasebnih pa okoli 60 %. Delež je do sedaj hitro naraščal. Terenske, reliefne in geološke okoliščine dopuščajo smotno spravilo s traktorji na okoli 78–80 % površine vseh gozdov. Na polovici te površine je bilo ali bo treba zgraditi vlake.

Oxf. 901 (497.12)

dejavnosti posebnega družbenega pomena; skupno gospodarjenje z gozdovi; samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo; vlaganja v gozdove

WINKLER, Iztok, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

POSEBNI DRUŽBENI INTERES ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V SLOVENIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 161–173

slov, angl

Družbi je še posebno veliko do tega, da se gozdovi in njihove splošno koristne funkcije ohranjajo in gojijo, zato določa pogoje in način, kako je treba opravljati nekatere dejavnosti v gozdarstvu. Ta zavzetost družbe se uresničuje z najrazličnejšimi oblikami, med katerimi so najpomembnejše samoupravne interesne skupnosti za gozdarstva. Določeni so tudi trajni viri za zagotavljanje sredstev, potrebnih za uresničevanje nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena.

Oxf. 231.261.1:(497.12)

antropogeni gozd; motnje pri naravni obnovi; korelacije; distrična rjava tla; surovi humus

ROBIČ, Dušan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83

VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

PROBLEMI NARAVNEGA OBNAVLJANJA ANTROPOGENIH ALTIMONTANSKIH SMREKOVJI NA POHORJU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 149–159

slov, angl, 8 ref, 2 sl, 3 tab

Antropogena altimontanska smrekovja na Pohorju (Slovenija, YU), na distričnih rjavih tleh z debelo plastjo surovega humusa, se ne morejo naravno obnovljati. Gozdni ekosistemi, ki so bili zaradi požigalništva v preteklosti močno spremenjeni, se odzivajo na gozdnogojitvene ukrepe drugače kot bolj ali manj naravni gozdovi. To je treba pri gospodarjenju z gozdovi upoštevati.

Avtorjev izvleček

Oxf. 231:261.1:(497.12)
man-made forest; disturbances in natural regeneration; correlations; dystiric soil;
raw humus

ROBIČ, Dušan. YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SOME PROBLEMS OF NATURAL REGENERATION IN MAN-MADE SPRUCE
FOREST OF UPPER MOUNTAIN BELT IN POHORJE

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 149-159
sn, en, 8 ref, 2 fig, 3 tab

In man-made upper mountain spruce forest in Pohorje (Slovenia, YU) on dystiric brown soils with a thick raw humus layer, natural regeneration is rendered impossible. Forest ecosystems, extensively measures differently than more or less nature-like stands. This fact has to be considered in research and practice.

Author's abstract

Oxf. 375.4/(497.12)
skidding; tractors; skidding tracks; forest ownership; environmental factors

REBULA, Edvard, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

WOOD SKIDDING WITH TRAKTORS IN SLOVENIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 135-147
sn, de

The paper deals with the state of the different possibilities of wood skidding with tractors in Slovenia.
The share of wood skidding with tractors represents 80 % in public forests and about 60% in private forests. Until now the share has been increasing rapidly. The ground, relief and geological circumstances allow suitable wood skidding with tractors on approximately 70-80 % of the total forest area. On half of this area it has been or will be necessary to build skidding tracks.

Oxf. 901 (497.12)
activities of special social interest; uniform management; self-managing community
of interest for forestry; inputs in forests

WINKLER, Iztok YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SPECIAL SOCIAL INTEREST IN FOREST MANAGEMENT IN SLOVENIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 161-173
sn, en

Special social interest in preservation and silviculture, and their generally beneficial functions, is put into effect by determining the conditions and the manner of carrying out certain activities in forestry. It is exercised in different forms, among which the most important are self-managing communities of interest for forestry. The permanent sources that guarantee funds for exercising the tasks in activities of special social interest have also been determined.

Oxf. 375.4/(497.12)

spravilo; traktorji; vlake; gozdna posest; dejavniki okolja

REBULA, Edvard, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SPRAVILO S TRAKTORJI V SLOVENIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 135–147
slov, nem

Študija obravnava možnosti za spravilo gozdnih sortimentov s traktorji v Sloveniji. Delež spravila s traktorji je v družbenih gozdovih okoli 80 %, v zasebnih pa okoli 60 %. Delež je do sedaj hitro naraščal. Terenske, reliefne in geološke okoliščine dopuščajo smotno spravilo s traktorji na okoli 78–80 % površine vseh gozdov. Na polovici te površine je bilo ali bo treba zgraditi vlake.

Oxf. 231:261.1/(497.12)

antropogeni gozd; motnje pri naravni obnovi; korelacije; distrična rjava tla; surovi humus

ROBIČ, Dušan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

PROBLEMI NARAVNEGA OBNAVLJANJA ANTROPOGENIH ALTIMONTANSKIH SMREKOVIJ NA POHORJU

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 149–159
slov, angl, 8 ref, 2 sl, 3 tab

Antropogena altimontanska smrekovja na Pohorju (Slovenija, YU), na distričnih rjavih tleh z debelo plastjo surovega humusa, se ne morejo naravno obnavljati. Gozdni ekosistemi, ki so bili zaradi požigalištva v preteklosti močno spremenjeni, se odzivajo na gozdnogojitvene ukrepe drugače kot bolj ali manj naravni gozdovi. To je treba pri gozdarjenju z gozdovi upoštevati.

Avtorjev izveček

Oxf. 901 (497.12)

dejavnosti posebnega družbenega pomena; skupno gospodarjenje z gozdovi; samoupravna interesna skupnost za gozdarstvo; vlaganja v gozdove

WINKLER, Iztok, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

POSEBNI DRUŽBENI INTERES ZA GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V SLOVENIJI

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 161–173
slov, angl

Družbi je še posebno veliko do tega, da se gozdovi in njihove splošno koristne funkcije ohranjajo in gojijo, zato določa pogoje in način, kako je treba opravljati nekatere dejavnosti v gozdarstvu. Ta zavzetost družbe se uresničuje z najrazličnejšimi oblikami, med katerimi so najpomembnejše samoupravne interesne skupnosti za gozdarstva. Določeni so tudi trajni viri za zagotavljanje sredstev, potrebnih za uresničevanje nalog v dejavnostih posebnega družbenega pomena.

Oxf. 231.261.1:(497.12)
man-made forest; disturbances in natural regeneration; correlations, dystic soil;
raw humus

ROBIČ, Dušan, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SOME PROBLEMS OF NATURAL REGENERATION IN MAN-MADE SPRUCE FOREST OF UPPER MOUNTAIN BELT IN POHORJE

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 149–159
sn, en, 8 ref, 2 fig, 3 tab

In man-made upper mountain spruce forest in Pohorje (Slovenia, YU) on dystic brown soils with a thick raw humus layer, natural regeneration is rendered impossible. Forest ecosystems, extensively measures differently than more or less nature-like stands. This fact has to be considered in research and practice.

Author's abstract

Oxf. 375.4/(497.12)
skidding; tractors; skidding tracks; forest ownership; environmental factors

REBULA, Edvard, YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

WOOD SKIDDING WITH TRAKTORS IN SLOVENIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 135–147
sn, de

The paper deals with the state of the different possibilities of wood skidding with tractors in Slovenia.
The share of wood skidding with tractors represents 80 % in public forests and about 60% in private forests. Until now the share has been increasing rapidly. The ground, relief and geological circumstances allow suitable wood skidding with tractors on approximately 70–80 % of the total forest area. On half of this area it has been or will be necessary to build skidding tracks.

Oxf. 901 (497.12)
activities of special social interest; uniform management; self-managing community
of interest for forestry; inputs in forests

WINKLER, Iztok YU, 61000 Ljubljana, Večna pot 83
VTOZD za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze E. Kardeja v Ljubljani

SPECIAL SOCIAL INTEREST IN FOREST MANAGEMENT IN SLOVENIA

Zbornik gozdarstva in lesarstva, Ljubljana, 26, 1985, 161–173
sn, en

Special social interest in preservation and silviculture, and their generally beneficial functions, is put into effect by determining the conditions and the manner of carrying out certain activities in forestry. It is exercised in different forms, among which the most important are self-managing communities of interest for forestry. The permanent sources that guarantee funds for exercising the tasks in activities of special social interest have also been determined.